

HET VISMET

HERVORMDE
GEMEENTE STEINENWAL

Shema Israël - Hoor Israël

september - oktober 2017

COLOFON

Uitgave van de Hervormde Gemeente Stellendam-Melissant.

VERSCHEIJNING:
6 keer per jaar

REDACTIE:
Ds. D. Hoolwerf, hoofdredacteur
Leo Blokland
Gert Korteland
Annemarie Tanis
Maddy de Nooijer
Henny Grootenboer

PREDIKANT:
Ds. D. Hoolwerf.
Tel. Pastorie 0187-701008
E: d.hoolwerf@kpnmail.nl

SCRIBA
A.A.T. Kievit
Tel. 0187-491308
E: bramkievit@xs4all.nl

KOSTER/Preekopname
W.Grootenboer
Tel. 0187-491046
E: wim.grootenboer@upcmail.nl

KERKGEBOUW
Bosschietstraat 4
Tel.0187-492249
KERKELIJK CENTRUM DE RANK
Bosschietstraat 6
beheer M.C. van Oostenbrugge
Tel. 0187-493223
E: derank@hotmail.com

REKENINGNUMMER KERK
NL98RBRB0851449913 t.n.v.
College van kerkrentmeesters
REKENINGNUMMER DIACONIE
NL09RBRB0896615200 t.n.v.
hervormde diakonie Stellendam

WEBSITE
www.hervormdstellendam.nl

DRUKKER:
Editoo B.V. te Arnhem

**Volgend nummer november/december
inleverdatum 14 oktober.**

VOORWOORD

Voor de meesten van ons zal de vakantie weer voorbij zijn. Lekker uitgerust?

Nu worden alle werkzaamheden weer hervat: u gaat naar uw werk, of u doet vrijwilligerswerk, de kinderen gaan naar school. Zo heeft iedereen zijn taak.

Ook het werk dat van de kerk uitgaat, begint weer. Het jaarthema gaat over Israël. Tijdens kerkdiensten en bij gesprekskringen gaat het over: "Hoe zo Israël"?

In de redactie hebben we afscheid genomen van Geline Tanis: een blijde verwachting heeft haar doen besluiten haar werk neer te leggen. Ze heeft veel werk verricht, de opmaak van Het Visnet heeft ze met enthousiasme gedaan. Voor al dat werk bedanken we Geline heel hartelijk.

We zijn blij dat Henny Grootenboer haar taak zal overnemen. Henny: veel sterkte!

De lezers van ons blad wensen we veel leesplezier en vooral Gods zegen.

De redactie.

INHOUDSOPGAVE

3 meditatie

4/5 jaarthema: Shema Israël!

6 visserslatijn

7 column door manna

8 toeris(t)rael

9 dabar 2017

10/11/12 waarom Israël?

13 Joods gebed

14 huisbijbelkringen

15 preekbeurten/agenda

16 kinderpagina Guppies

DE PUNT VAN DE JOODSE GEBEDSMANTEL

Zo zegt de HEERE van de legermachten: In die dagen zal het gebeuren dat tien mannen uit alle talen van de heidenvolken, vastgrijpen, ja, de punt van de mantel van een Joodse man zullen zij vastgrijpen, en zeggen: Wij gaan met u mee, want wij hebben gehoord dat God met u is. Zacharia 8:23

Dit kerkseizoen willen we heel expliciet de punt van de gebedsmantel vastgrijpen van de Joodse man en zeggen: Wij gaan met u mee, want wij hebben gehoord dat God met u is. We weten ons onopgeefbaar verbonden met het volk Israël. Omdat God zich verbonden heeft met dit volk. Als een Gelovige joodse man bidt dan wikkelt hij zich eerst in zijn gebedskleed en houdt het als een tent (Tabernakel) boven zijn hoofd. Zo schuilt hij bij God in zijn gebeden. Aan de vier hoeken van dat gebedskleed zitten kwastjes. Die noemen ze Tsitsiet: gedenkkwasten. Die kwastjes helpen bij het bidden om altijd aan

God te denken. Handen uit de volkeren grijpen naar die kwastjes. Ook wij willen die vastpakken door te luisteren en te leren van het Joodse geloof. Zo willen we luisteren naar God en ook bij Hem horen. Het heil is uit de Joden. Jezus was een joodse Man. Ook Jezus zal zo'n mantel gedragen hebben met gedenkkwastjes. God was zeker met Hem. Hij wijst ons de weg naar de God van Israël. Zijn naam zien we met Hebreeuwse letters staan op de gouden kandelaar. Jeshua dat betekent Jezus. Mag Zijn helder licht op ons vallen. Zijn offer brengt verzoening en heling. Zo te schuilen onder het Joodse gebedskleed is een zegen!

ds.D.Hoolwerf

(Afbeelding: ds Sj.Malipaard)

**God zegt: In het laatste der dagen,
dan zullen, o Israël,**

de volken u vinden en vragen:

vergeef wie u hebben geslagen!

en Ik zal hen met zich doen dragen

mijn zegen, het ga hun wel.

Eens zullen zij een uit de joden

aangrijpen, die in hun waan

zich aan u vergrepen, u doodden,

en zeggen: Ach, zie onze noden;

met u is de God aller goden,

o mens, laat ons met u gaan!

Gezang 41:3,4 LvK

JAARTHEMA: SHEMA ISRAEL - HOOR ISRAEL!

De kernbelijdenis, het hart van het Joodse geloof is het zeggen van het Sjema. Sjema is 'Hoor!' Het begin van Deuteronomium 6,4-9. 'Hoor, Israël, de HEERE is onze God, de HEERE is een'. Samen met de woorden van Deuteronomium 11,13-21 staan deze woorden op het rolletje in de mezoeza, het kokertje aan de deurpost van de huizen. Deze tekst zit ook in het vierkante kastje dat een Joodse gelovige op zijn hand en op zijn voorhoofd bindt bij het gebed, de Tifilin, de gebedsriem. Met dit getuigenis wordt God erkend en beleden als de Ene, buiten wie er geen God is. Met dit getuigenis verbindt men zich aan Hem om Hem alleen te dienen. Het Sjema gaat dan ook verder met het liefhebben van God met heel het hart, met heel de ziel en met al de kracht. Dus in heel je mens zijn met alles wat dat raakt, in heel je

STARTWEEKEND. MIS HET NIET!

23 en 24 september

ZATERDAG Op Stap:

Op stap met de huifkar door de Slikken van Flakkee. We vertrekken om 10.45 uur vanaf de kerk met fiets of auto. Eigen lunchpakket meenemen, voor drinken wordt gezorgd. Rond 14.30 uur hopen we terug te zijn in de Rank voor een kop koffie. Wilt u zich opgeven bij Corrie Mayses (491245) of Marijke Klink. Opgaveformulieren liggen in de hal van de kerk en staan op de website. Graag opgeven voor 17 september.

ZONDAG Kerkdienst 10:00 uur:

In de dienst staat het Sjema Israël centraal. Na de dienst gaan we nog met de tekst en de preek bezig. Je kunt kiezen uit verschillende verwerkingsvormen: studie, creatief, spelenderwijs, meditatief, groepsgesprek etc. Voor de kinderen een eigen programma. Tijdens het koffiedrinken kunt u aangeven wat u wilt doen, voor iedereen is er wel iets dat hem/haar aanspreekt. We sluiten af met een gezamenlijke maaltijd in de Joodse Sabbath- en Rosj Hasjana sfeer.

doen en laten, je spreken en zwijgen, je verlangen en begeren de liefde tot God als bron en norm.

God belijden als de Ene vraagt om een ongedeeld hart.

In dat getuigenis wordt ook het vaste vertrouwen gevoed dat heel de aarde aan God toekomt en dat de toekomst van Hem is en van niemand anders.

In de kerk komt een grote Menora te staan. Deze zevenarmige kandelaar staat voor het licht dat God door het Joodse volk in de wereld brengt. In dit jaar zullen veel diensten gaan over onze verbondenheid met het Joodse volk. De belijdenis, de gebeden, de feesten, de gebruiken. De Menora is aan het begin 'kaal', maar elke keer

als er een 'Shema'-dienst is zal er een plaat toegevoegd worden aan de kandelaar. Zo hopen we aan het eind van het seizoen een prachtige kandelaar te hebben vol verwijzingen naar onze verbondenheid met het Joodse volk.

AVONDGEBEDEN

De week **na** de startzondag is er elke avond een avondgebed in de kerk van **25 tot 30 september**.

Aanvang is **21:45 uur** en het duurt ongeveer 20 minuten. Het is een moment van stilte, schriftlezing, lied en gebed gericht op start van alle werkzaamheden in de gemeente. Bij alles wat we dit winterseizoen weer gaan doen is het goed te beseffen dat we geheel van God afhankelijk zijn. In het joodse geloof is bidden niet alereerst een behoefte van de mens, omdat we van God iets nodig hebben. Maar een 'behoefte', een vraag van God aan ons, omdat Hij wil dat we bidden. Gehoorzaam aan dit gebod nodig ik u uit deze week mee te bidden. Voor de gebeden zal ik putten uit de joodse gebedstraditie. Ik hoop velen van u te ontmoeten.

MENORAH MAKEN

CREATIEVELINGEN GEZOCHT

Op zoek naar mensen die op hun eigen wijze een MENORAH maken.

Of dit nu is met verf, garen, kosteloos materiaal, lego, hout, klei, steen dat doet er niet toe. Of u/jij borduurt, naait, kantklost, schildert, zaagt, snijdt, plakt ook dat doet er niet toe. Het enige wat ertoe doet is dat er een menorah, een zevenarmige kandelaar, wordt gemaakt!!

Deze willen we verzamelen en tentoonstellen tijdens de goede spullen markt 2018. Lijkt nog ver weg, maar dan is er alle tijd om aan te werken!!

Gebruik uw/jouw talent!! aan de slag!!
Voor informatie en vragen bel Anja Hoolwerf (0187 701007)

JOODSE FEESTEN

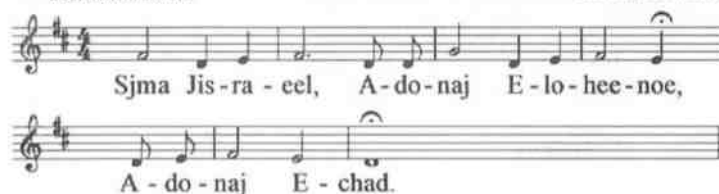
In deze periode worden er in de synagoge de Najaarsfeesten gevierd. Rosj Hasjana (Feest van de bazuinen) 21/22 september, Yom Kippoer (Grote Verzoendag) 30 september en dan Soekot (Loofhuttenfeest) van 5 oktober tot 13 oktober afgesloten met het Simchat Thora (Vreugde van de Wet) 13 oktober. De wereld van het Nieuwe Testament staat dicht bij de joodse feesten. Aan de ene kant zijn er in het N.T. veel aanknopingspunten van Joodse feesten zowel bij Jezus als bij Paulus. Aan de andere kant ademen de feesten ook nu nog, in het huidige Israël en in het hedendaagse Jodendom, de sfeer van de tijd van Jezus. De feesten worden immers gevierd naar regels die zich mede in de tijd van Jezus ontwikkeld hebben.

45 Sjma Jisraeel

Deuteronomium 6:4

tekst: Deuteronomium 6:4
melodie: traditioneel

vertaling:

Hoor Israël: de HERE is onze God;
de HERE is één!

LOOFHUTTENFEEST 5-13 OKTOBER

Voor de kinderen: Help jij mee een loofhut bouwen? Op woensdagmiddag 4 oktober om 14.30 uur hebben we je hulp hard nodig. We gaan dan een loofhut bouwen en versieren op het kerkplein. Als de loofhut klaar is gaan we in de hut een feest vieren. Je hoort dan ook waarom de loofhut gebouwd is. Dat heeft alles te maken met God die altijd voor ons zorgt. Nieuwsgierig? Jij bent welkom.

Ook papa's en mamma's, en andere volwassenen mogen helpen. De loofhut staat er een hele week. Als u een leuk idee heeft om in de loofhut te doen (eten, koffiedrinken, een spelltje doen etc.) dan kan dat. De loofhut is voor iedereen om te gebruiken. Zondag 1 oktober op Israelzondag zal de betekenis van de loofhut centraal staan in de dienst. Op Zondag 15 oktober sluiten het af met als thema van de dienst het feest van Simchat Thora. De vreugde van de Wet zoals dat

gevierd wordt in de Synagoge aan eind van het loofhuttenfeest heeft diepe Bijbelse wortels.

VISSERSLATIJN

Zieken

Afgelopen periode is er gebeden voor de zieken in het midden van de gemeente. Gedenk hen ook in uw persoonlijk gebed en een blijk van meeleven doet een mens goed. We bidden om kracht, vertrouwen en de ervaring van nabijheid van God voor de zieke.

Enkele namen die afgelopen tijd in de voorbede zijn genoemd:

Sem Versluis, 9 jaar (Gladiolenpad 12) heeft operatie ondergaan ivm zijn brandwonden.

Leah Versluis, 6 jaar (Gladiolenpad 12) heeft haar neus gebroken gehad door ongeval in het zwembad.

Zr. Marie Braber-Koese (Prinses Margrietstraat1) heeft een ingrijpende operatie ondergaan en gaat nu verder de chemokuren afmaken.

Mijn vrouw Anja Hoolwerf heeft in het ziekenhuis gelegen vanwege ontstekingen in haar darmen. Nader onderzoek moet nog komen.

Zr. C. van Oudenaarden-Keijzer uit de Julianastraat is verhuist naar Nieuw Rijsenburgh (Sperwer 435, Sommelsdijk) Haar situatie vroeg om meer zorg. De kleinzoon van de fam. Blokland (Tulpenpad 23) is ernstig ziek en krijgt chemokuren.

KENNISMAKINGSVOND

Belijdeniscatechese 2 oktober 2017

Geloofsbelijdenis doen/ Je laten dopen. Shema Israël – Hoor Israël! De HEERE is onze God, de HEERE is één!

Deze belijdenis staat centraal in het Joodse geloof. Maar het is ook een belijdenis waartoe wij worden opgeroepen om met Israël in te stemmen. In de kerk hebben we daar een speciaal moment voor om het 1 keer in je leven duidelijk uit te spreken: Openbare belijdenis doen van het geloof. Over de inhoud van dat geloof en de wijze waarop je dat in je leven belijdt gaan de avonden van belijdeniscatechese. Wie erover nadentkt om belijdenis te doen komend seizoen wordt hartelijk uitgenodigd voor de eerste kennismakingsavond. Ook voor hen die hen geloof nog eens willen doordenken vanaf de basis kunnen meedoen. Na

het belijden kan de doop ontvangen worden (als die nog niet als kind is ontvangen) en word je toegelaten tot het Heilig Avondmaal. We volgen de Emmauscursus verdeeld over 20 avonden die in overleg worden vastgesteld. Belijdenismoment zal op eerste Pinksterdag zijn. Opgave bij ds Hoolwerf of wijkouderling. We beginnen de avond om 20.00 in de Rank. Welkom!

Rouw

Er is verdriet bij het overlijden van geliefden. We gedenken de naasten die achterbleven. Laat de HEERE hun toevluchtspreek mogen zijn in het verdriet

en gemis.

Br. Kees van Eck is overleden. Hij is 24 juni begraven. Aan zijn orgelspel hier op aarde is een einde gekomen. Het was zijn lust en zijn leven om achter het orgel de gemeente te begeleiden om zo zijn Heere en Heiland te dienen.

Familie Buurveld (Amaliapad 67) heeft hun dochter Anita verloren op 15 juni. Br en zr Buurveld tobben zelf ook met hun gezondheid en ouderdom.

Zr. Maria Oosters is overleden op 15 augustus op de leeftijd van 88 jaar. Zaterdag 19 augustus heeft de begrafenis plaatsgevonden. De laatste jaren van haar leven heeft ze doorgebracht in de Geldershof. Marie heeft vele jaren op de zangvereniging Soli Deo Gloria gezeten.

Huwelijk

Op zaterdag 17 juni is de huwelijksdienst geweest van Jan Pieter Stolk en Jenny Stolk-Tanis (Prinses Marijkestraat 8). Ze mochten de zegen van de HEERE ontvangen. Felicitaties aan Jenny en Jan Pieter en de kinderen.

'Groot is Uw trouw, o Heer'

Lieve mensen,

Wij willen jullie heel hartelijk bedanken voor alle blijken van belangstelling en medeleven in het afgelopen half jaar.

Rondom ons burgerlijk huwelijk, de operatie van Jenny en ons kerkelijk huwelijk zijn we enorm verrast door alle kaarten, bloemen, bezoeken, cadeautjes en jullie aanwezigheid bij de huwelijksdienst.

Hartelijk dank voor de gebeden rondom en tijdens de operatie op 29 maart. Het gaf rust en vertrouwen om op deze manier de operatie in te gaan. Het is fijn te weten dat er in vreugdevolle, maar ook in moeilijke tijden met ons wordt meegeleefd. Dank jullie wel!

Een hartelijke groet van
Jan Pieter & Jenny Stolk

Geboorte

Alle felicitaties aan grootouders en overgrootouders die verblijd werden met een (achter)kleinkind!

Hans en Riet Both (Marijkeweg 3, Ouddorp)- kleindochter Sophie - dochter van Bastiaan en Liset.

Krijn en Mientje Boshoven (Nieuwenweg 52) kregen een achterkleindochter.

Adrie en Klarie v/d Nieuwendijk (Koning Haakonstraat 16) - kleindochter Loïs - dochter van Carolina en Lars.

Beroep

Ik heb het op mij uitgebrachte beroep van de gemeente Werkendam niet aangenomen. Het werd voor mij duidelijk dat op dit moment hier mijn taak ligt. Ik wil iedereen hartelijk bedanken voor zijn of haar meeleven tijdens de beroepingsperiode. Hierbij wil ik samen met Anja ook allen bedanken die voor ons gekookt hebben of andere ondersteuning boden tijdens Anja's ziekenhuis opname en daarna. We weten nu dat er in de gemeente zeer gevarieerd en heerlijk eten wordt gekookt. Bedankt! Het heeft ons goed gedaan.

D.Hoolwerf VDM

COLUMN DOOR MANNA

Joodse vrouwen

Eens zag ik een vrouw die ik nooit meer zal vergeten. Ze stond op het strand in het noorden van Israel. Haar voeten werden omspoeld door het water van de Middellandse Zee. Haar kleren waren mooi, naar de Joodse traditie en ze droeg een pruik.

Met haar linkerhand hield ze haar rok een heel klein stukje omhoog, zodat die niet nat kon worden. In haar rechterhand had ze een simpel plastic mapje met een paar volgeschreven velletjes papier. Om haar heen speelden 6 kinderen in het ondiepe water. Ik denk dat ze in leeftijd elkaar opvolgden, tussen 2 en 8 jaar. De vrouw straalde moederlijke trots uit als ze naar haar kinderen keek. Ook lette ze goed op dat ze niet te ver in het water gingen.

Ze was een mooie, blijde moeder.

Maar wat me het meest verbaasde was dat plastic mapje in haar rechterhand. Want terwijl ze op haar kinderen lette, las ze, half hardop. Het leek wel of ze iets opdreunde of uit het hoofd leerde.

Waren het gebeden, waren het wetten, of was het de Thora? Ik weet het niet, maar ik heb de jaren daarna nog vaak aan deze vrouw teruggedacht en me afgevraagd: "Zou ze gelukkig zijn?" Traditioneel Joods gekleed, veel kinderen en dan nog wetten uit het hoofd leren terwijl ze op het strand was. En ze droeg een pruik. Maar haar gezicht straalde.

Ik dacht het antwoord op mijn vraag nooit te weten te komen totdat ik een poosje geleden een column van Marzas in Ons Eiland las: Hij sprak met 2 Joodse Chassidische vrouwen uit Antwerpen. Zij voelen zich absoluut niet ongelukkig of onderdrukt, in tegendeel. Mannen moeten van alles doen, hard werken, vroeg opstaan om te bidden, naar de synagoge gaan en alle plichten vervullen. Vrouwen hebben een andere, mooiere taak, zij zorgen voor de toekomst van het Jodendom. Zij hebben dan wel 613 wetten, maar hun basis is de vreugde en dat stralen de Joodse vrouwen uit. En ook deze 2 vrouwen droegen een pruik. Maar daarover een volgende keer.

Manna

JOODSE BEWONERS IN ONZE OMGEVING

Hebben er ooit Joodse families in Stelendam gewoond?

Het is lastig om daar een goed antwoord op te geven, omdat er niet veel over bekend is. Er wordt nog wel onderzoek naar gedaan.

Zo'n 150 jaar geleden woonden er ongeveer 150 Joden op het eiland.

De dichtstbijzijnde sporen van Joodse bewoners zijn te vinden op ongeveer 4 km afstand. Er is een kleine Joodse begraafplaats aan de Mariadijk in Goedereede. Daar liggen ongeveer 20 mensen begraven, waaronder kleine kinderen. Joden worden niet begraven op algemene begraafplaatsen, maar hebben eigen begraafplaatsen. Er staan daar geen grafstenen meer. Het is de oudste Joodse begraafplaats op Goeree-Overflakkee. De laatste begrafenis was in juni 1873, toen een 30-jarige man, David van Buren, begraven werd. Er staat een omheining van witgeverfde betonpalen met gaas langs de begraafplaats. Op de toegangspoort heeft kort na de bevrijding van de Tweede Wereldoorlog de toenmalige Hervormde dominee van Goedereede een bordje laten aanbrengen, waarop staat: 'Beth Hachejiem', want betekent: Huis des levens.

Ook in Dirksland en Middelharnis zijn Joodse begraafplaatsen. In Middelharnis was ook een synagoge en een Joodse school. Maar in de jaren 1942 en 1943 zijn bijna alle Joodse bewoners op Goeree-Overflakkee weggevoerd en niet meer teruggekeerd.

In 1947 is de Israëlitische Gemeente Goeree-Overflakkee opgeheven.

TOERIS(T)RAEL

Maddy De Nooijer

In de meivakantie van 2010 zijn mijn man en ik 8 dagen naar Israël geweest. Het was een compacte rondreis door het Bijbelse land. Naast de reisleader ging er ook een Nederlandssprekende Israëlitische gids mee.

We vertrokken vanaf Schiphol naar Ben Gurion Airport Tel Aviv. Vandaar reden we naar een hotel dichtbij Jeruzalem.

De dag daarna was het vrijdag, het begin van de sabbatdag. We liepen langs de Hof van Gethsemané naar de poorten van de stad Jeruzalem. In de oude stad liepen we de Via Dolorosa, kwamen we bij Bethesda en de Klaagmuur. We zijn ook naar de Olijfberg geweest. 's Zaterdags reden we met de bus naar de Dode Zee en hebben daar ook in het water gelegen. Een bijzondere ervaring als je zomaar blijft drijven in het zoute water. De dagen daarna zijn we nogmaals in Jeruzalem geweest. Het is een heel levendige stad met kronkelige nauwe straatjes en veel kleuren en geuren op de vele bazaars. Buiten Jeruzalem zagen we Bethlehem en de velden van Efratha. De teksten uit de Bijbel hierover komen dan tot leven. We zijn naar Nazareth geweest, hebben het meer van Galilea en de Berg der Zaligsprekingen gezien en hebben bij de rivier de Jordaan gestaan.

De hele week word je ondergedompeld in de Joodse cultuur. Je krijgt zoveel indrukken te verwerken. Het is echt een oosters land. Het klimaat is anders, maar ook het landschap, de gebouwen, het eten en drinken, de geluiden. De mensen spreken een andere taal en gaan anders gekleed. Er is een grote diversiteit van mensen.

Ik geloof dat ik de tocht over het Meer van Galilea wel een van de mooiste momenten vond. Een wonderlijke gedachte dat de Heere Jezus de bergen aan de overkant van het meer ook zo gezien moet hebben.

Boven: Diverse kinderactiviteiten, onder andere vossenjacht, zeepbaan en een waterspektakel. Iedere dag was er kinderclub voor kinderen van 4-10 jaar. Er waren elke dag rond de 40 kinderen en op de laatste dag zelfs 50, een record!

Onder: Iedere dinsdagavond hadden we crea-avond voor vrouwen van 18+. De avonden werden goed bezocht en er hing een gezellige sfeer. Met het team en de camping-pastor lekker een middagje ontspannen tussen alle activiteiten door.

DABAR 2017

WAAROM ISRAEL?

Meerdere keren is ons gevraagd waarom we toch altijd op vakantie naar Israël gaan.

We begrijpen natuurlijk wel wat Israël betekent voor christenen maar er moet wel iets speciaals zijn wat jullie trekt en steeds weer terug doet gaan.

Het antwoord is nee. Het betreft niet iets speciaals, Israël zelf is speciaal en op velerlei gebied. Je kan veel voorbeelden noemen, maar voor ons is uiteraard als eerste sprake van een onlosmakelijke verbondenheid met de roots van het Christendom. Er valt over de hierbij horende bezienswaardigheden en achtergronden veel te zeggen. Maar we besloten dit niet te doen maar iets over twee speciale dagen te vertellen.

We arriveerden vrijdags op airport Ben-Gurion en na de huurauto opgehaald te hebben reden we highway nr. 1 op richting ons einddoel Tel Aviv. Terwijl na een tiental minuten de skyline van de stad opdoemde is ogenschijnlijk in niets te merken dat je in het Heilige Land bent. Tel Aviv is een moderne metropool. Veel hoge torenflats, nog meer in aanbouw. Overal zie je bouwkransen en een altijd razend druk autoverkeer. Niettemin wordt de kuststrook ongerept gelaten en behoren de boulevards en stranden tot de mooiste in het Midden-Oosten.

We belden Tali, de manager van het appartement, dat we onderweg waren en werden enige tijd later ontvangen met koffie en broodjes. We kennen elkaar al langer dus praatten we elkaar bij over kinderen, kleinkinderen etc. Voor ze wegging vroeg ze nog of we toch wel wisten dat op zondag de Herdenkingsdag en op maandag de Onafhankelijkheidsdag was. Natuurlijk wisten we dat. We hadden er rekening mee gehouden bij het plannen van de vakantie om er weer bij te zijn.

Met name twee dagen zijn bijzonder en we zullen beknopt uitleggen waarom. Tijdens de Yom-Hazikaron (Memorial-day) worden alle slachtoffers herdacht van de oorlogen met de buurlanden en de helaas talrijke slachtoffers van terreuraanslagen. De herdenking gaat in bij zonsondergang met het 1 minuut loeien van de sirene en vervolgens staat heel Israël stil. Hierover later nog iets meer. Winkels, cafés, restaurants, publieke ruimtes, alle deuren gaan dicht. Tv-programma's worden aangepast.

Veel Israëli gaan naar de begraafplaatsen en bij de vele monumenten staan soldaten op wacht. Vaak zijn kinderen en tieners gekleed in de blauwwitte kleuren van de vlag van Israël. Militairen, veteranen en reservisten gaan meestal strak in uniform naar de begraafplaatsen. Op de betreffende graven wordt de avond vooraf door reservisten een vlaggetje van Israël geplant. De officiële staatsherdenking vindt plaats op de Herzl begraafplaats in Jeruzalem. Daar worden ook de 12 kandelaren ontstoken als symbool van de 12 stammen van Israel.

'TERWIJL NA EEN TIENTAL MINUTEN DE SKYLINE VAN DE STAD OPDOEMDE IS OGENSCHIJNLIJK IN NIETS TE MERKEN DAT JE IN HET HEILIGE LAND BENT'

'WE HEBBEN DE CEREMONIES MEER GEZIEN, MAAR ELKE KEER IS HET WEER ONTROEREND OM DIT MEE TE MAKEN EN MAAKT HET DE BAND DIE WE VOELEN MET ISRAEL STERKER'

Ceremonies vinden plaats in heel Israel. Er wordt niemand vergeten, of het nu een kind betreft, een bejaarde of een soldaat. Ook de huidige premier van Israël Benjamin Netanyahu verloor zijn oudste broer Jonathan (Yoni) aan terreur. Familieleden en genodigden van de slachtoffers komen hun gevallen dierbaren eerbewijzen, planten verse bloemen of maken het graf netjes. Een ieder herdenkt op zijn eigen wijze.

Als je dit als bezoeker ziet dan is de diepe verbondenheid voelbaar, en ook het grote verdriet wat dit volk met elkaar deelt in het gemis van de vaak jonge mensen die hun leven verloren. De later gesneuvelde soldaten hebben vaak het korte maar meest gevreesde telefoontje gekregen wat je in Israel maar kan krijgen: "Meld je zo snel mogelijk bij je eenheid". En ze gingen, zonder te aarzelen. We hebben de ceremonies meer gezien maar elke keer is het weer ontroerend om dit mee te maken en maakt het de band die we voelen met Israël sterker.

De volgende morgen om 11:00 uur gaat de Herdenkingsdag over in de Yom-Haatsmaoet (Onafhankelijkheidsdag). Dan loeit 2 minuten lang de sirene en heel Israël komt weer tot stilstand. En dat bedoelen we letterlijk. Auto's, bussen, trams, treinen, taxi's, motoren, fietsers, alles stopt. Zelfs binnen deze 2 minuten krijgt geen enkel vliegtuig toestemming om te landen of op te stijgen.

Het opmerkelijke is dat de mensen niet in hun voertuig blijven zitten maar uitstappen.

Ook mensen in de spaarzame bedrijven die open zijn komen naar buiten en geloof het of niet, maar zelfs de Israëli die op het strand liggen te zonnen gaan staan. Men ziet dat niet als een verplichting maar doen dit vanuit een diep respect voor landgenoten van alle leeftijden die hun leven gaven voor de stichting en behoud van hun eigen staat. Helaas is in vrijwel elke familie wel iemand te herdenken.

Nadat de sirene heeft geklonken viert men uitbundig Onafhankelijkheidsdag. De vlaggen die tot dan overal halfstok hingen gaan weer in de top. Het is overal feest! Op vrijwel alle auto's, bussen, motoren, brommers huizen, lantarenpalen, snelwegen etc. wapperen vlaggen.

Men viert dan uitbundig de geboortedag van de staat Israel op 14 mei 1948.

Tali had ons al getipt om even voor de middag naar de boulevard te gaan vanwege de feesten na de Fly-over van de luchtmacht. Ons appartement ligt op circa 250 mtr. van de boulevard. We zagen het even na 11:00 uur steeds drukker worden en besloten ook op pad te gaan. Toen we buiten stapten kwam een groot (hoempa) orkest voorbij met orthodoxe Joden, geheel in het zwart/wit gekleed, het haar in de pijpenkrul, een grote zwarte hoed op, gebedsbanden om en al spelend en dansend was het hele stel op weg naar de boulevard. De voorste en de achterste van de groep hadden een enorme speaker voor hun buik hangen waarmee ze een oorverdovend lawaai maakten. Desondanks sloten we maar achter hen aan.

Op de boulevard aangekomen was het een drukte van belang. We hadden nog nooit zoveel Joodse vlaggen gezien. Het zag er letterlijk blauw van. Daarnaast kon je bijna over de hoofden lopen. En overal waren amateur muzikanten en orkestjes aan het spelen en zagen we mensen van alle leeftijden met elkaar in wijde kringen traditionele dansen opvoeren. Het plezier en vreugde spatte ervan af.

Plotseling werd door meerdere mensen naar het noorden gewezen en werden de eerste aankomende vliegtuigen gespot. Het werd van het ene op het andere moment stil. Deze Fly-over begint vanaf bases in de Negev woestijn en vliegt dan over Judea, Jeruzalem, een stukje Samaria en dan via de Jordaanvallei langs het meer van Galilea. Vervolgens buigen ze af naar Akko en vanaf daar van noord naar zuid langs al de stranden en boulevards aan de Middellandse zee tot ongeveer Ashkalon. Het is geen gebruikelijke airshow met allerlei verschillende demo's van verschillende toestellen maar puur een presentatie van het IAF en is nadrukkelijk bedoeld als een onverzettelijk vrijheidssymbool van de staat Israel. Terwijl de eerste F15, F16 en F35 toestellen langzaam en laag overvlogen begonnen aanwezigen te applaudisseren, met hun vlaggen te zwaaien of de naam Israel te scanderen. Het overvliegen van de imposante airpower maakte niet de grootste indruk op ons. Wel dat al die aanwezige mensen vanuit diep hun hart en zichtbaar vervuld met nationale trots laten zien pal te staan voor hun land.

Eens hebben de Joden zich willoos naar de vernietigingskampen laten afvoeren maar dat zal nooit meer gebeuren. Never again. Dit land en volk kan en zal zich tot het uiterste verdedigen en is in militair opzicht hier bijzonder capabel in. Helaas heeft het Joodse volk in meerderheid de Messias afgewezen en daarmee de route afgesneden die naar hun zaligheid kan leiden, maar het is en blijft Gods uitverkoren volk. God breekt zijn woord niet. God buigt niet mee met de publieke opinie. Gods beloftes zijn niet lege politiek correcte retoriek.

Na de Fly-over vertrok een deel van de mensen naar elders om daar verder te feesten. De rest bleef op de boulevard of het strand en in-no time stonden er overal allerlei kraampjes, speelden weer amateur-musici waaronder onze al eerder genoemde, nu hevig transpirerende Joodse band, amateur-acrobaten lieten hun kunsten zien, er werd eten en drinken aangeboden etc. Het was ronduit erg gezellig. Rond 21:00 uur lieten we ons meevoeren door de massa naar het Meirpark waar de avond werd afgesloten met twee prachtige vuurwerkshows.

**'... HET IS EN BLIJFT GODS
UITVERKOREN VOLK.
GOD BREEKT ZIJN
WOORD NIET. GOD BUIGT
NIET MEE MET DE PUBLIE-
KE OPINIE. GODS BELOF-
TES ZIJN NIET LEGE POLI-
TIK CORRECTE
RETORIEK'**

De volgende dag was alles weer business as usual. Maar de huidige situatie is zeer zorgwekkend. Israël wordt omringd door blinde haat en ideologisch islamitisch fanatisme.

In de moskeeën van de omringende landen wordt door de Joden en Christen hatende islam onophoudelijk opgeroepen tot vernietiging van de staat Israël. Zelfs kinderen worden geïndoctrineerd om Israëli aan te vallen. De haat tegen Israël is groter dan de liefde voor hun eigen kinderen. Daarom vragen we jullie om ook te bidden voor vrede in Israël.

De beste manier om te bidden voor vrede is bidden om de vrede voor Zijn volk.

De Bijbel leert ons dat wanneer we ons vertrouwen volledig op God stellen er vrede in ons hart zal komen. Laten we daarom bidden voor alle Joodse mensen alsmede ook de Arabieren. Dat God zich aan hen zal openbaren en zal leren hun vertrouwen op Hem te stellen, dat ze zullen ervaren dat vrede niet komt door terreur maar echte vrede alleen komt door geloof in de Heere Jezus.

Wil en Leen van den Boogert.

Themalied

Hoor Israël, de HEERE,
enig is onze God -
Hem liefhebben, Hem eren
dat is het hoogst gebod!
Gij zult uw God beminnen,
Hem dienen, dag en nacht,
met hart en ziel en zinnen
en met geheel uw kracht.

Laat voor dit woord des HEEREN
uw hart een woning zijn;
laat kinderen het leren,
vertel het groot en klein;
gij zult erover spreken
alwaar gij zit of staat,
het worde taal en teken
alwaar gij komt of gaat.

Gij zult het aan den lijve
meedragen, op uw hand,
het op uw voorhoofd schrijven,
alom in stad en land,
op poorten en op posten
van deuren in uw huis.
Looff God, o gij verlostent,
looff God! Hij brengt u thuis!

Zingend Gezegend AF Troost

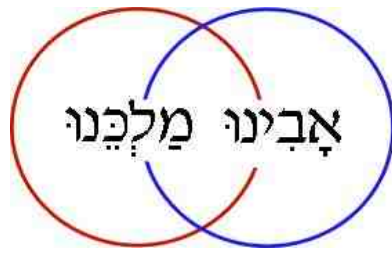

Onze Vader Onze Koning

Avinoe Malkenoe (zie pagina hiernaast) is een Joods gebed dat onderdeel uitmaakt van de synagoge-liturgie van de Joodse feestdagen Rosj Hasjana (Joods Nieuwjaar) en Jom Kipoer (Grote Verzoendag).

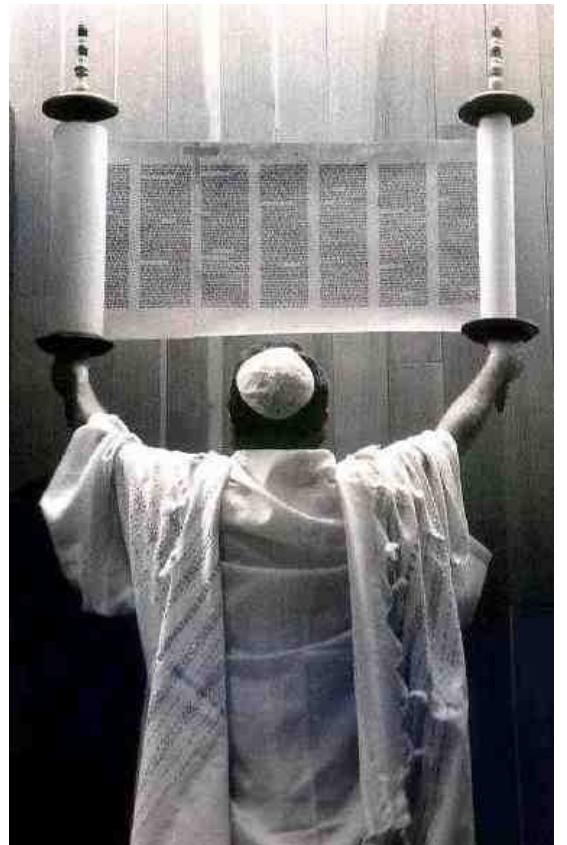
Joseph H. Hertz (gestorven in 1946), opperrabbin van het Britse Rijk, omschreef Avinoe Malkenoe als "het oudste en meest emotionele gebed van het gehele Joodse jaar". Het maakt gebruik van twee metaforen van G'd die elk apart in de Bijbel voorkomen: "Onze Vader" (Jesaja 63:16) en "Onze Koning" (Jesaja 33:22).

Het wordt meestal in beurtzang gezongen, dat wil zeggen dat de chazan (-voorzanger) de eerste regel zingt, de gemeente de tweede regel (op dezelfde melodie), de chazan vervolgens de derde, de gemeente dan weer de vierde, enzovoorts. Vaak zijn er meerdere melodieën waarmee tijdens het zingen afgewisseld wordt. Met name de laatste regel is erg bekend en wordt ook afzonderlijk gezongen.

AVINOE MALKENOE

"Onze Vader, onze Koning, wij schoten tekort voor uw aangezicht.
Onze Vader, onze Koning, wij hebben geen die ons regeert dan u.
Onze Vader, onze Koning, wees met ons ter wille van Uw naam, die wij dragen.
Onze Vader, onze Koning, laat het nieuwe jaar voor ons een goed jaar worden.
Onze Vader, onze Koning, elk besluit dat hard en zwaar voor ons zou zijn om het te ondergaan, vernietig dat, neen, laat het niet over ons uitgesproken worden.
Onze Vader, onze Koning, laat ophouden elke beschikking over ziekte, over oorlog, over hongersnood, die tegen ons zou uitgesproken zijn.
Onze Vader, onze Koning, vergeef ons en scheld ons kwijt wat wij verkeerd deden.
Onze Vader, onze Koning, voer ons terug, in een volledige en algehele terugkeer tot U.
Onze Vader, onze Koning, geef een algehele genezing aan de zieken van Uw volk.
Onze Vader, onze Koning, vermeld onze naam ten goede.
Onze Vader, onze Koning, schrijf ons in in het boek van een goed leven.
Onze Vader, onze Koning, schrijf ons in in het boek van verlossing en hulp.
Onze Vader, onze Koning, schrijf ons in in het boek, waarin een goede beschikking valt over de mogelijkheid ons in leven te houden.
Onze Vader, onze Koning, laat wat wij goed deden voor ons opgetekend blijven.
Onze Vader, onze Koning, schrijf ons in in het boek van vergeving en kwijtschelding.
Onze Vader, onze Koning, laat er spoedig hulp voor ons ontstaan.
Onze Vader, onze Koning, geef Israël Uw volk zijn glorie.
Onze Vader, onze Koning, vul onze handen met Uw rijke gaven.
Onze Vader, onze Koning, hoor naar onze stem, wees ons een bescherming, schenk ons uw liefde.
Onze Vader, onze Koning, aanvaard ons gebed in liefde en laten de woorden van ons gebed Uw wil zijn.
Onze Vader, onze Koning, open de poorten van de hemel, opdat ons gebed er moge doordringen.
Onze Vader, onze Koning, denk er toch aan dat wij alleen maar stof zijn.
Onze Vader, onze Koning, laat ons niet onverhoord van U gaan.
Onze Vader, onze Koning, moge dit uur een uur zijn waarin Uw liefde en Uw welwillendheid waken over ons.
Onze Vader, onze Koning, ontfarm u over ons en over onze kleine kinderen.
Onze Vader, onze Koning, doe het ter wille van die vermoord werden, omdat ze de eenheid van Uw naam verkondigden en als martelaren stierven.
Onze Vader, onze Koning, doe het om Uwentwil en niet om de onze.
Onze Vader, onze Koning, doe het om Uw liefde, die zo groot is.
Onze Vader, onze Koning, wees ons genadig, verhoor ons, wij hebben geen daden waarop wij ons beroepen kunnen, maar toch, laat Uw recht, dat Gij spreekt over ons, de mildheid kennen van Uw trouw, ja, wil ons helpen."

BOEKEN GEVRAAGD!

Tijdens de open monumentendag zullen er weer boeken verkocht worden op het kerkplein of in de Rank. In de zomermaanden zijn wij aardig door onze boekenvoorraad heen geraakt. Wilt u daarom uw boekenkast of zolder nog eens nakijken en uw niet gebruikte boeken aan ons afstaan voor de verkoop? Inleveren kan op woensdagavond 6 september van 19.00 uur tot 20.00 uur in de Rank. In overleg met Riet Both willen wij de boeken ook bij u ophalen. Tel 0187 682348 /0650590899.

AART BRONS, MICHAEL MULDER
& WILMA WOLSWINKEL

Hoezo Israël?

Gespreksstof voor bijbelkringen

Vakantie Bijbel Klub 2017 (T)OP SURVIVAL

VOOR WIE?

Alle kinderen van
groep 1 t/m 7

WAAR?

'De Rank', Bosschietstraat 6
in Stellendam

WANNEER?

Dinsdag 17 en woensdag 18
oktober van 13:00 – 16:00 uur

Donderdag 19 oktober van
11:45 – 16:00 uur

Op donderdag 19 oktober is er
een slotmiddag van 16:00 –
17:00 uur!

AFSLUITDIENST:

Zondag 22 oktober

HUISBIJBELKRINGEN

Huisbijbelkringen voor heel de gemeente!

Ontmoeting, geloofsgesprek en geestelijke verdieping zijn belangrijk voor ons leven. Veel mensen doen al (jaren) mee met de huisbijbelkringen en ervaren dat als een grote zegen.

De kringen beginnen op de 2e dinsdag in oktober en komen in het winterseizoen 6 keer bij elkaar.

We gebruiken het boekje:

Hoezo Israel, door Aart Brons en Michael Mulder

Hoezo nog aparte aandacht voor Israël? Dit boek voor bijbelkringen benadrukt de bijzondere band die God gelegd heeft met het Joodse volk en gaat in op uitdagende actuele vragen die daaruit voortvloeien. Waarom zouden christenen een speciale verbinding moeten hebben met het Joodse volk? De bijbelstudies laten zien dat de unieke band die God gelegd heeft met het Joodse volk niet is doorgesneden. Daarom heeft de kerk nog steeds een bijzondere relatie met Israël. Na deze bezinning laten de auteurs zien dat we veel kunnen leren van de Joodse traditie, als het gaat om het gebed, de omgang met de wet en de feesten. Daarnaast komen spannende vragen aan de orde over bijvoorbeeld de landbelofte en het slepende conflict in het Midden-Oosten.

Aanvraag studieboekje en aanmelding kan bij Riet Both.

Tel. 0187-682348/06 50590988 rietboth@kpnplanet.nl

Graag opgeven voor 23 september.

PREEKBEURTEN SEPTEMBER

Zondag 03-09-2017

Morgendienst 10.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam
Middagdienst 17.00 uur
ds.B.de Borst - Den-Bommel

Zondag 10-09-2017 Voorbereiding Heilig Avondmaal

Morgendienst 10.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam
Middagdienst 17.00 uur
Prop.G.J.Glismeijer - Gouda

Zondag 17-09-2017 Heilig Avondmaal

Morgendienst. 10.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam
Middagdienst 17.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam

Zondag 24-09-2017 Start winterwerk

Morgendienst. 10.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam
Middagdienst. 17.00 uur
ds.S.A.Doolaard - Krabbendijke

PREEKBEURTEN OKTOBER

Zondag 01-10-2017 Israël-zondag

Morgendienst 10.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam
Middagdienst 17.00 uur
ds.F.Hoek - Schoonhoven

Zondag 08-10-2017

Morgendienst 10.00 uur
Ds.J.C.Klein - Bleskensgraaf
Middagdienst 17.00 uur
ds.H.C.Marchand - Nieuwerkerk a/d
IJssel

Zondag 15-10-2017

Morgendienst 10.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam
Middagdienst 17.00 uur
ds.G.C.de Jong - Sliedrecht

Zondag 22-10-2017 - Welkomstdienst VBK

Morgendienst 10.00 uur
ds.D.Hoolwerf - Stellendam
Middagdienst 17.00 uur
ds.H.G.van der Ziel - Ooltgensplaat

Zondag 29-10-2017

Morgendienst 10.00 uur
ds.E.van den Ham - Zoetermeer
Middagdienst. 17.00 uur
ds.P.Wijnberger - Bleiswijk

AGENDA

Gemeenteavond 16 november

Scopuscursus Op Hoop van Zegen.
Abraham 7, 14, 21, 28 november

Reformatieherdenking Kerken Stel-
lendam 31 oktober

TOERIS(T)RAEL

OPROEP!

Het jaarthema voor het seizoen
2017 - 2018 zal zijn: 'Shema Israël'.

We willen de lezers, die ooit in het
land Israël zijn geweest, oproepen
om een bijdrage te sturen aan de
redactie van 'Het Visnet'. De bedoe-
ling is om in elk nummer van 'Het
Visnet' een korte reisimpressie te
plaatsen. De column moet kort en
bondig zijn en het belangrijkste is
wat u geraakt heeft tijdens die reis.
Een foto bij het verslagje maakt het
geheel boeiender. We hopen dat
de herinneringen bij u boven zullen
komen en dat u 'in de pen gaat
klimmen'. Alvast hartelijke dank.

jos.maddy@online.nl

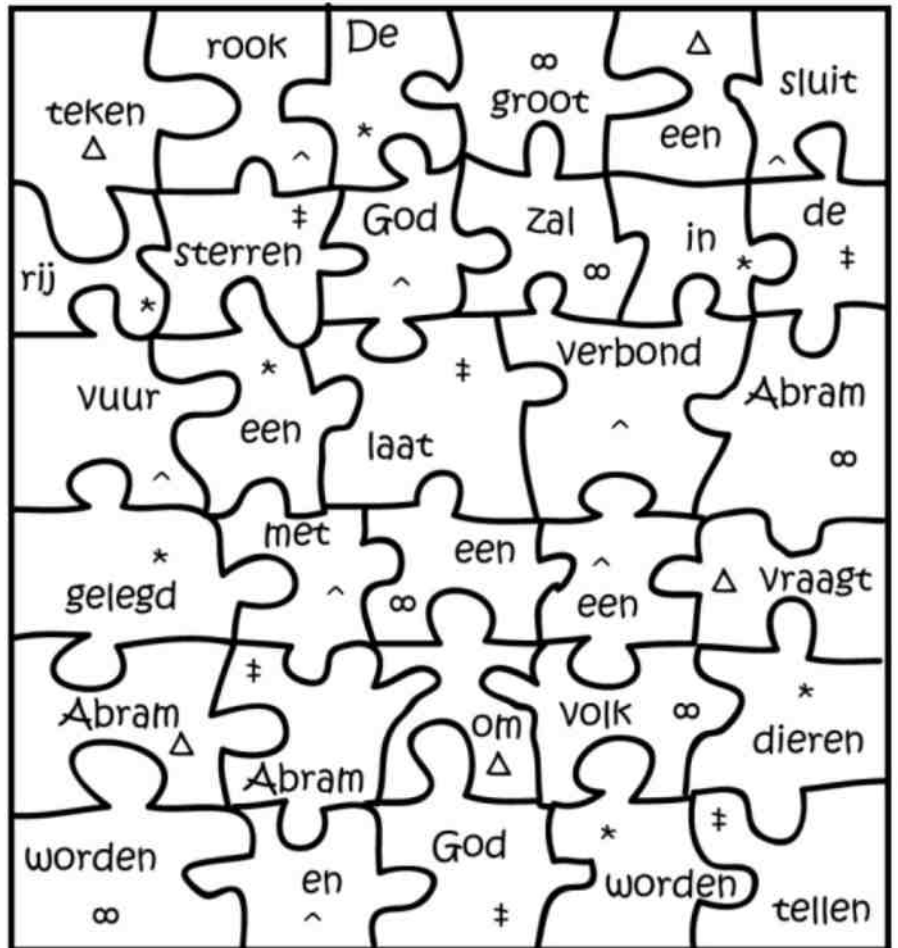
GENESIS 18:14

Is ook maar iets voor de Heer onmogelijk?

In deze puzzel zitten 5 zinnen verborgen. Zoek de woorden met hetzelfde teken bij elkaar en maak er een zin van!

- ‡ God
- ∞ Abram
- △ Abram
- * De
- ^ God

PSALM 105:5

God zal Zijn waarheid nimmer krenken,
maar eeuwig Zijn verbond gedenken.

Zijn woord wordt altoos trouw volbracht
tot in het duizendste geslacht.

† Verbond met Abraham, Zijn vriend,
bevestigt Hij van kind tot kind.

ZOEK DE 10 VERSCHILLEN.

